

175 გ.

შროლეთარები ყველა ქვეყნისა, უცერდთით

ცასი ორი ზაური.

დილიშვილები

№ 56

ძვირა, 11 ივნისი, 1926 წ.

№ 56

„ვეიზელი თვალი“

„მომშენებლობის გატარება ზოგიერთებმა მხოლოდ შტატების შემ-
ცირებად გაიგეს და ისიც მათთვისადაც ამცირებენ დაბალ შოსახა-
ხურებას“.

ნერა ვის დაასობს მრისხანე თვალებსა?!

საფრთხე არ მოედის ამისგან ქალებსა...

ნა, შიკრიქს და დარაჯს დაასა ისარი
და ამბობს: „ხომ ვნახე!.. ის არი... ის არი...

ბაჟში არ ცაცდა გააჩილოს, მეცნაშ
მზითვის, სარძეოს, სამისიბარით
ცაცდა მიიღო დამარეცა...
(მეც ასე ცენა... რა შორს ვარო!)

ასე მოცეკა მაქსიმეც ჩეცნი,
კასას მიპარა თუ იყო გროში,
და შემილება... კარგი ცხოვების ნაცალად
თვით ამოყო სასამართლოში.

არ დაგანდონენ შენიც კეთილი—
და ოუნდ ხარისხით დაგზინონ უკან, —
დამზადეთ კასაში სიჩულიანიძოთ
შენ ნუ მოძებნი ლუკრასა მსუქანს
იქნებ შენ მოხვდე შემცირებაში,
ან სხვა მიიღეს, შენს ნაცალა ფრანტა;
მაინ ვასხლებენ შენ შენი ვალი:
ნუ შეგნები სიმულანტი...
მე გაძრიელის მახსოვს ამბავი
მს ბრალებულიდ სიმულაცია.
ამ გზით გაულანგვაც დაუმტკიცა,
გამცულანგვედი კი რაღა კაცა?

აღლარ-აღლარსანი.

მევიცოვი (ქურდს). ჩაშოდი... ნუ იპარავ ლამპოჩი
ვახ... (პყვირის) მიღლიციონერი...
შურალი: რა გაუირებს, ჩემო კარგი, მე ქურდი კი არა
ვარ,—მონტიარი ვარ... ჩომ ხედავ მოვარე ანათებს და
ტყუილ-უბრალოდ ისარჯება ელექტრონის ინერაი...
ხომ იფი ეხლა ეკონომიკის ჩეციშია!

ერთი მრავალთაგანი

ჭალთა ორგანიზაციას ქალების კრება მოეწყო. ამ კრებაზე დიომილე ასეთი მოხსენებით გამოვიდა:

— მს. ქლების ყველა თქვენთაგან უნდა ჩაგათ საერთო მუშაობაში, რომ ნათლად დაინახოთ თქვენი უფლებები, რომელიც დღვემდე თქვენ არ გამოიდან ხოლო დღეს კი უკვე მოპოვებული გაქვთ. მოსპობილია ქმების გაცლენა, ცოლებზე და ამიერილან ქლები ისტორიულად დაგრულები და დამონაცემულები თვეო-სუულები ხართ.

ტაშით დაჯილდოვეს დიომილე... ხოლო კუთხეში ირი ქალ ასე ჩურჩილებრენ ერთმანეთში:

— უყურე, უყურე! მაგი ოხერა ქლების თავისუ-ფლებაზე რომ გაცემის, —თავისი ცოლი რომ გაანთავი-სუფლა, ისე გვაპირებს ჩეცნც, რომ ქმება გაგანთავი-სუფლონ?!

— ააა, ააა! ცოლი გაუშეა ირი ბაეშილ და სხვა ქა-ლი შეირთო... უსულის მიზნად ასხელდება, რომ: „სამდრიკო ცხოველისათვეს მოუმშეალებელია და სა-ერთო საქმეში მუშაობაზე ხელს მიშლისო...“ ოხერი მაგი.

მაგრამ დიომილე მეურე ცოლსაც ვერ შეეხუა “და მესამესთო დიოქტირა საქმე, მერჩე ცოლმა—მარო ეს გა-უგო და თვალ-უურს აღეცნებდა. ბოლოს სკანდალიც კი აუტებ... დიომილე მშენილებელი და მეცის გასატრიბუნი წერილი მისწრაა:

ჩემო მარი!

მიყიდე გნაცალე შენ წერილი, რამაც ძალებ მო-მშემდლა. არ გცეცნია, რაებს ფიქრობ? განა ჩემშე შეი-ძლება ახერა გვევარება... ანა, გნაცალე ისე როგორ დაგვიცემი და ვათხასილებები შენი დიომილე, რომ შენ გაცემალი მარგარიტაში, რამელიც ანებარივედ უ-გა-ლად გაბაზებულია და სილამაზეც არა აქვს... და-მშვიდი გვეცალე... ჩომ იყო მიყვარდი, და ამიტო-ცაც იყო პირველი ცოლი და ორი შვალი შენ გან-ცვალე...

მრად შენ დიომილე.

როცა დიომილე ამ წერილის წერას მორჩა, მეორე წერილის წერას შეუდა:

კერქასი მარგარიტა!

შეკვეთი ბარაბაშ... ასა უყურებ გამოტენიბულ ჭალის ლავარეკ? მარო მე არათოდეს არ მეცარება, თუ კვარი დაცეცერე მაჟ, ეს მეც მიკიცის, თუ როგორ მიხსდა. მე მეტან მოთმენა ალარ შემიძლია. იმ მაჯლა-ჯუნა უნდა მოვაზონოთ. მე ჩაიგვა მნიდ ქალთ კერ-ბაზე მოხსენების გასაკეთებლად; დედაშენს პირადათ მოვცელამარაები და საქმეს მოვაწყობ. ნუ გუშინა, გა-ნაცალე... ცოტა კიღვე და, შენ ჩემი ინები... არ იდარღო, გნაცალე...

საქალისაც შენი დიომილე.

და დიომილე, მარტაში, მარგარიტას სახლში მიღი-ოდა ერთ მშეცენის საღმის, ის ყო ჭიშაქის მაღალა და ცხენიდან გაღმისხტა, რომ ამ ტრის ლობს ძირიდან ვი-ლავა, ქალი წამოიღა სართ და დიომილეს უთავაზი ვერ-დებში.

— მიცანი?—შეეკითხა დიომილეს ქალი.

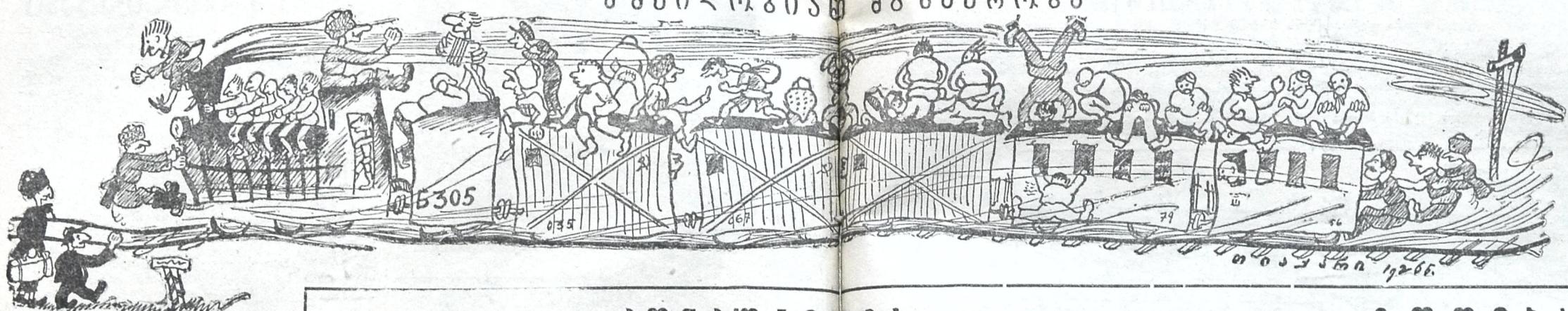
— მარი!—ძლიერა წამოილულულა დიომილე,

— ღაბა! მარო—და ქალი თავის გზას გაუდა.

მეორე დღეს სოფელში ხმა განარიდა: „დღეს ქალა ტურება არ შესდგება. რადგან მომსენებელი ცხენიდან გაღმივარდნილა და გვერდები საგრძობლად დაშა-გებდა.“

კასტაილა.

"გვადიონია გვაკროვა"

პონაშენის

თენდება რაა. იქ მთხოვნადა
მუშაც ამოშეკონელი დავი,
რომ შემდეგ სხვაც დაუშეს დალმა
და მოლად განდევნოს დამე პირშავი.
რომაც სძინავს ქალაქს. სიჩრდე მეფობს,
როგორც წყლდამშრომლ მორინ-ქალაშ
ვინ იცის თუ რა სიზარი შეფობს
ბისალაქთა თავის ქალაში.

თვევნ ძოლს არ გიფრთხობს: აყალმაყალი,
სტვენი, საყვარი, აკტორ, ტრამავი.
თვევნს ძოლს მფარველობს დმირთი მაღალი...
იძუნერთ ტებილათ და... მაგრამ, ვაი!..

რა ამბავია? რა მოხდა ნეტა?!

ისმის: ხასური, სტვენი, ხრალი,
თოთქოს ილუპვის ჩეენი პლანეტა
და უსწორია მისი ტრიალი...
ან უნდა იყოს მოსლება მერიე,
როცა ლაპარაკს დაიწყებს ქვებიც
რომლებიც სტუცას განიმეორება:
მოტება, ტყები, მიწა და ზღვებიც.

წამოსხტა კატა, ის დაემსგავსა
უზენა იქნან აქლებს ზორებით, შიშით.
მამალი იტებს ყვილით თვალს,
თუმცა აღრეც სწორ ანგრიშით
რა ამბავია? რა მოხდა ნეტა?!

რომ მას ხელებიან ხოტბია ძალები?
აპი, გამოჩენდა ორი „კარტა“,
ორივე არის ოფიტი, ახლები.
როცა ერთმანეთს მათ მოჰკრეს თვალი,
მთელი ძალონით შემოჭრეს ზარებს.
სწრაფათ ილვიტებს არ დაუკრთხალი
და შიშისაგან იგი ზანზარებს.

ჩამდინა ჩაუკლა ალერსი, ვნება?
ჩამდინა დაუკრთხა ტებილი სიზმარ
(განაღლებული იყო თცნება);
გამოაღვის ცოლი და ქმრი?

ბაზვებს შიშისაგან წაუხადა კუჭი

და მათ „გარშოქე“ აუზებს ძიძა

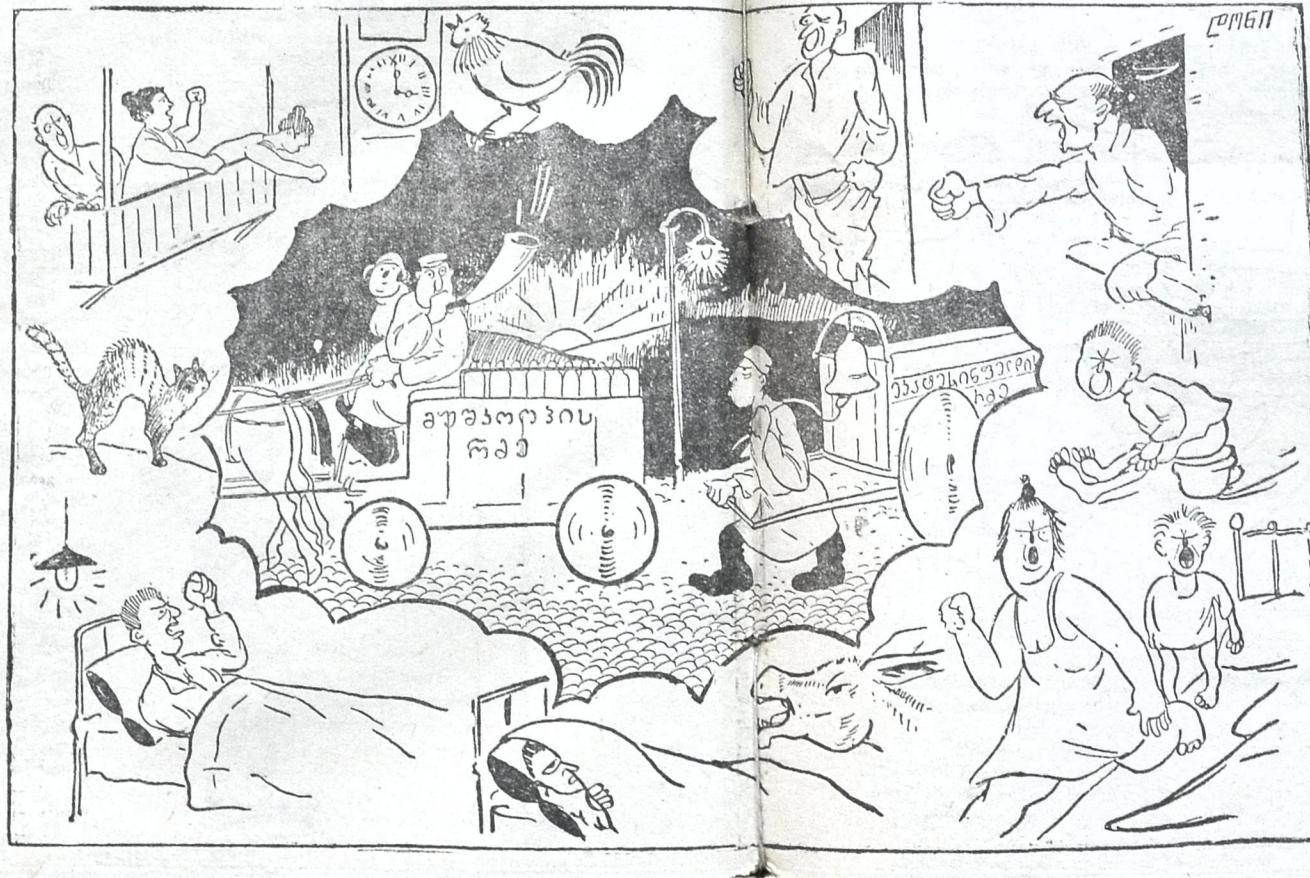
ველა აშინებს მუქარი, მუქი...
მათ შარდებ დევა გამოაღვისა.

სახლის წინ გრძელ კანგაშია:

ზარი ეჯიბრება დადი საყვირი;

ძალების ყეფა თოთქოს ტაშია

და თოთქოს მღრის ბაითა ვირი.

იღება კარი... გამოიდის ქალი,
აქ—ნინი, მარი; იქ კი—თამარა
და აივანშე დგება, ვით ალი,
მარტო პერანგის და „მის“ ამარა.

გაბრზებული ჰევირის ანდრია:
„გვაცალეთ ძილი... რასა შეგას აგი?
რა დროს ჩემ არის დილა-ადრიან“
(სძრება პერენგის მას ამხანავი).

აწ ტკბილი ძილი არ ვეღირსება
კონტრენცია მაინ... არ ცხრება
„მალუპ-მა“-საგან, ჩვენი ქალქა.
და ზარ-საყირის ისმის: „მალუპ-კო“... ზინჯარი.

გოლება

გურული სცენა

შეინძლა ქვეყანა. ალაპარიკადა ხალხი. აქრეოლდა გა-
შეობი. შეექნა ბრიალ-ბრიალი. ყველამ მომჭირეობა,
აკველამ ეკრანიმით. დავარგოვოთ თანხებიო, იგაშენოთ
ქრისტებია.

მოვედი მეც ხოშუე... თხაი თხის უარესი, მგელმა
შექამ-მეტეირ, მოუშირებ მეც სახარჯას ტორმუშს,—და
ქრისტას თუ არა,—სალორეს მარც ხომ წამოვტმიავ-
შეოქე.

გადავსწყვიტე, დავადგინე და ზე ოუწევე მარიამას
სცეტზე:

მოქადაქე გობ-საცრის კომისარო—მარინე!
გატუაბინებთ, რომ ზენ ვერ შეგიგნია მომჭირეო-
ბის რეჟიმი. ზემოქნეული რომ ტყებალს და ტანას ირი-
ვეს ერთდ ხარჯვა. ჩულქს და წულს ირთად
აბირდლაშებ და სხვ... გბრძანებ სასტიკად: დღეოდნებ არც
ერთი სუკლო-სახელონინი და გრძელო კაბა, არც ერთი
აების ქვემ ბერანგი და მისი თანაშემწერ, არც ერთი კა-
ლი სიმინდა ქომებს, არც ერთი კიკები მარინე, არც ერ-
თი გირვად ნავია და დახარჯოს. ხრისად მოისპონ
ხმარება სავარცხლისა, სანისა... სპიჩის ხმარება დაუკა-
ნი ლიქნებ საკასაშილი, ძალის და კატის ჩიცვი ნულა-
მდი, უცს დღეში ერთი ჯერი, შეშად სამ დღეში ერთი
მერი... ვა შენ ტყავს, თუ დღესვე არ მოგვიცანია სის-
ტულები; რაც ვარ და მისი ჯანი მშად არის.

მოგვცეს ლენა, რაზოდის გაგრებამ მარიამას შე-
უყვალს ლენა და ჩემი დადგენილება ერთ კვირაში შე-
ისტულო.

მარა თვევნს დუშმანს იმისანა მე რომ დაემართა.

ყაქებს იუგარდა გულის ცრიალი და ყველა
წყდა. თაგვებს და ტურებს შორის გამიმართა რალი ლაპა
რკი, რომ არც ძრლი და ალიაც კატა არ არის—მოკვდე-
ნო... თაგვება ფეხზე ჯღორკ უმიმაქებელს. სიბრძეში მარიამი
ბული ქამება ტურებს დღეამებს. სიბრძეში მარიამი
გვარის ჩაყალი ტარანას ზურგის ძალა, გიგეტე კისერ-
ში, გაზრიდა საყალაბარი, კინაროშ შევიტენ ცოლის სა-
ში, აწ ტკბილი კანგაშია ადრიანი... მომჭირეობამ...
ებრად... ას მიმართა და დამუქურია მარტო ჩერანგია არ დაემიროს
ამას იმიტომ ზამბობ აქანე, რომ ჩერანგია არ დაემიროს სა-
ზოგირთ დაწესებულებებს... ჯვარი აქა და იქრის სა-
კვირი.

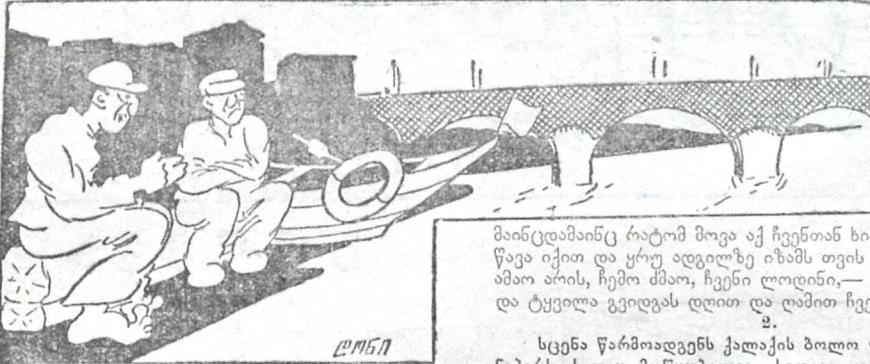
ზანკოლა.

კაპლოლინი

თერთი ლექსი. სიცემი ტაბადელიდან

სცენა წარმოადგენს მტკერის ნაპირის ვერის ჩიდის ახლოს, სადაც მოწყობილია „წყალში დახმარიალთა წინააღმდეგ მებრძოლი საზოგადოება“ ის კარავი, რომლის წინ სხედან ორი მეთვალყურე. მოსახლეები ხიდი, რომლის ქვეშ ჭინჯებსავით ზოტველი ბაჟშები მაღლობიდან უზტებიან წყალში საბანაოდ.

რომ თვითმკულელობის მოგონება სხვადასხვა ხერხი,— და არეს უნდა შენი მტკერი თვითმკულელობისთვის. ანდა, მითარას: რაკი კაცები დადგინდნენ ითიქრა და იმ დასკვამდი მიერდა, რომ: მოიკლას თავი, — ერთ მითარა—რატომ დასცებს სასწავლის მიზანს?! მას ურჩევენა საშუალება მონახოს სულ სხვა,— და მოიყვანოს იძურულები განზრახვა თვისი.

ლოლი

პირველი მეთვალყურე (უკმაყოფილოდ). ესევ სიბრძნეს აიძიოს, თუ რა ჯანმრთელება? მტკერისა ნაპირისა მორავალ აღგრის მოაწყო პუნქტი. დადგა კარავი და თავები გვაკრია შევა. გვთხრის: „ბიგებო, იყალთ მეტგრად მარად ფხიშელი; ვინც გადავარეს ამ ხძიფიდნ დახმარიბის მიზნით, — ზევნი გადალის მათ განზრახებს აღუდავთ წინა და ჩაუშალოთ მათ კეთილი სურვილი თქვენა...“ როგორც კა მოჰკრით თვალი ხდითან ატუზულ ვინმეს და აცეცეტდეს იქთა-აქთ ცრუელინ თვალებს,— იგი თას იხრიანს—და იქვე ეს მათ დაანგებოთ... ხელო თუ უკე მოახერხოს, ისკუთა წყალში,— თქვენც გადაეშეით და ნაძალეშე იმოიყვანეთ“... მაგრამ სად არის!!! ეს ოხრები თავს არვინ იხრიობს, თითქოს არა-რა ხდება ქვეწად ისეთი რა, რომ: თორებე იძისთვის ვაჟა-ფარის დავის დახმარია. მეორე—(ზრაბიშვილული და უფრო უმაყოფილო) ვამ... ვაშ... ოხრები! შეუყვარდთ აღმა ცხორება; ერ იმეტებენ დასახმარიბად თავის მეტერე თავს... უ თუ მოისახოს: სიყვარული, ტრიფის, ალექსი, რომ ასკუპებდა ის ხიდიდან შეუვარებულებს?! ნუ თუ არ არის კოლ-ქრიებს შრის დავად და ჩხუბი, რომლის წყალობრივ აეკონდენ ტრიუკებს წყალში?! ან თუ გამდატბოდა ყველა ისე— რომ მანდარია და შეყყვარებს თვისი თავის არვინ იხრიობს, ამინდებოდა ის არის და დავალდათ შწნ?!

პირველი.

თუ კი კვლავ არის სიყვარული, დავად და კუჭი,— მათ რა აბრკოლებს? ხერა რისოვთან არ იხრიობან? მცენარი დიდა... საფულელია... ცირი არ არის... ამბორულული... ასეთ წყალში უერც დახმარიავთ. თობებერებია: დახმარიბა—შინანს მაღლეწებს; აღუსრულდა როგორც უნდა გულის წადილი. სხვა რომ არ იყოს,— სანტის მაიც უნდა მიხედონ: მოველობით ჩერა ამდენსნ იმათ დახმარიბას; მაგრამ ისინა არც ფიქრობონ ამაზე გვინონ. რაში? ერთხელ მაინც მოისახოდა განმეს დახმარიბა,— რომ მიერებოლი... ამ სიცალში დავრიტლდ მაინც. მეორე.

მეტ ერ მიერდარვარ, ჩემი ძმა, რაშია საჭმე? მაგრამ მოისახოდა (და ალბალ, რომ ასე იქნება): თუ კი ადენენ გაზეოს თვალ-ყურს გეცოლინება,

მანც დამაინც რატომ მოვა აქ ჩენთან ხიდთან?! წავი იქია და ყრუ ადგილზე ინაბს თვის საჭმე... ამით არის, ჩემი ძმა, ჩენი ლოდინი,— და ტყვილა გვიდგას დღით და ღმით ჩენ აქ ლოგინი.

სცენა წარმოადგენს ქალაქის ბოლო უბანში მტკერის ნაბირს, სადაც მოწყობილია იხეთვე კარავი, როგორიც პირველს სცენაში. აქ სხვა მცველებია. სცენა ხდება ერთს და იმავე დროს.

ლოლი

პირველი (უკმაყოფილოდ) ესეც სიბრძნეა ღმისასმის, თუ რა ჯანმრთელება? აქვა თბილისი ხინი არა არის?! ეს არის დაბა... აქ ვინ წომოვა ქალაქიდან დახმარიბისათვოს? რად გაღამითან ტრიმების ფულის: სამ ზურუს, აბაზის? (სულ რომ რა იყოს ტრიმების დაიცავს მიანც). განა ამისთვის კოტა არის აღგრალი იქცეს? ხუთ ხიდა, რომელებიდან ისკუპებს მეტკარში და დაანავებს თვისი გმირიბას გამელულ-გმომელული... ესეც საქმეა: სხევები გაართობის სანაბაძოთ. მეტ მავას ვაბობო, ჩემი ძმა... სწორი აზრია. ჩენ რა უეგველება,— ას ჩენამდი ერც კა მოალჟეს, რადგან დახმარიბა სხევები გზაში და ამოთარევს,— ჩენ კა დაგრენებით ხახამშელი, პირდალებული. ამათ არის, ჩემი ძმა, ჩენი ლოდინი,— და ტყვილა გვიდგას დღით და ღმით ჩენ აქ ლოგინი:

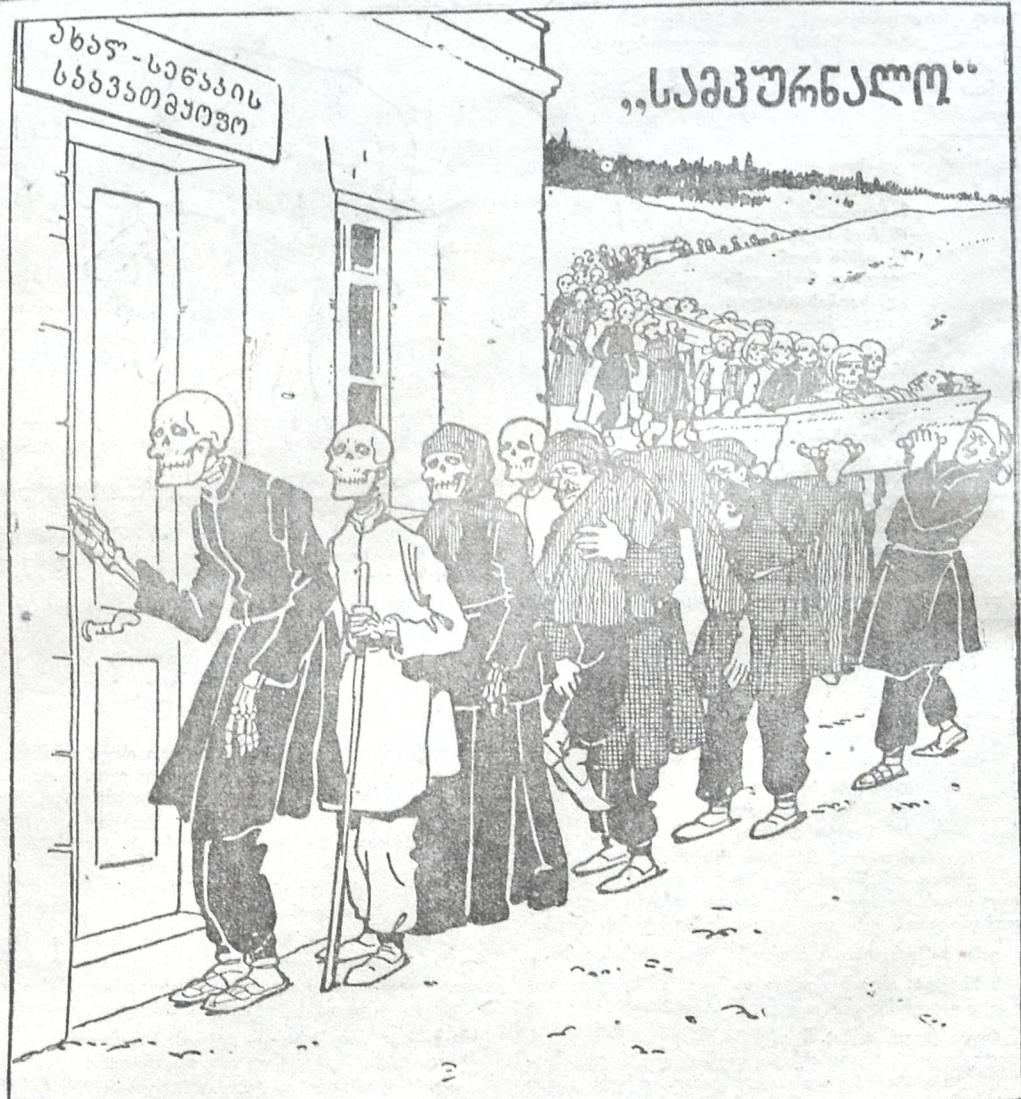

„დღლო კატას“: თქვენ კი არა, ჩეენც არაუერი ვიცით და არაუერი გაგვეხვება ჩეენი ობსერვატორის ცნობებისა.

„ალბათ გაზედები ღმერთთან ცაში უფრო აღრე მიდის, ვიდრე სოუელში. (აი რას ნიშნავს საპარო მიმოსხლა). გაზეთში წავიკითხე, რომ ოცდაცხრა გრადუსს სცხე არის და ამინდის ცვლილებას არ უნდა ვერავრთო... ისევე საღამის კი მოვიდა წვიმა და ისე აფრილდა, რომ ღამით საბანში ვიმალები. ამის შემდეგ

კიდევ იტყვის ვინმე რომ ღმერთი არ არისო? როგორც კი მიღლო ღმერთმა გაზეთი და წაიკითხა ჩეენი ობსერვატორის ცნობა, გაიცინა (ალბათ) და სოქვა: უნდა გავაძითურო და გავაცურო ობსერვატორიან და კოისპირულავ გააწევიმს.

„ნეტარინ არიან მორწმუნები“. ღმერთზე უფრო საწლავა, კინტო, რომელმა სოქვა (ტარტორიზი № 54): ეს წვიმა იმიტომ მოღის, რომა ვაინა და მოს შემდეგ ცა არ „შეუპასინკებიათ“ და მისთვის „რემონტი“ არ უქმიათ.

მიცვალებულები და მათი პირისულები სიკვდილის გვეშინია... გამოვიდეცით; შეგვიფარეთ და

(რომელებსაც მოუკვანიათ გასაცოცხლებლად შევდრები): გავდაცოცხლეთ... კიდევ მოღიან ბევრი ჩეენები.